

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейм
къэралыгъо гъэпсыкіэ илэ зыхъугъэ Маф

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээт

Адыгейим щыхагъэунэфыкыгъ

Мыш фэгъэхыгъэ мэфэк! зэхахьэу АР-м и Къэралыгъо филармоние щыкыуагъэм хэлэжьяа Адыгэ Республиком и Лышьхъэу Къумпыл Мурат.

Джащ фэдэу Йофхъабзэм хэлэжжьагъэх Адыгейм и Къэра-

лыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, федеральнэ инспектор шъхьа-Іэу Сергей Дрокиныр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, республикэ парламентым иде-путатхэр, нэмыхэри.

Адыгеим и Лышхъэ къэ зэрэугъоигъэхэм шүфэс гуьщын Iэхэмкээ закъыфигъазээ, ильзэ сийкIэ узэкIэлэбэжымэ щыIэгъэ лъяпкэ референдумым изээ фхэхъысыжхъэм адиштэу Къырымрэ Севастопольрэ Урысын эм къыхэхъажынхэр ахэм ащын псэурэ цыфхэм игью зэральэгъуцэр къыцугъ.

— Щылакъяу яәштыр къынханыным, лъәпкъыбыз исхәм якултуре хәхъоныгъэ ашынын альэкъиным ифитынныгъэ цыиф хәм къыдахыгъ. А унашъом Урысыем дыригъештагъ ыкын Кырымэр Севастопольрә зылткы итнынныгъ яәненмикъ, ахэм яңы нәгъончъагъе къезухумәгъеним къялочы шъыхаә хъугъ. Зын къэралыгъо, зы лъәпкъ тыхъу жылыгъ ыкын тызэгъусә Урысыем инеуущыре мафә тэгъэспы, — къылыуагъ Адыгейим и Лышъхъезим.

Күмпүл Мурат кызыэриуа
гъэмкіэ, Кырымрэ Севастопольрэ къэралыгъом исоциаль нэ-экономическэ шольтыр нахындыкысынкіэу хэцгээнхэмкіэ Урын сирем и Президентрэ Правительствэмрэ йофышхо ашлаг.

— Ильясним къыкъоң! Урысыем зэпымыуо къытелеңкласъэх. Ау аш къымыгъаштэу, гумакъыгъохэр зэшлөхыгъэнхэм фытегъэлсихъэгъэ унашьохэр къыкъелтыкъулагъэх, тикъералыгъо ыпеккэ лъыкъуатээз, цыцдэлъялпкъхэм языкъынгъэ ыгъээ пытахъ. Урысыем илэпилгъу Донбасс щыпсэухэрэми ящыкъагъ. Ахэм янахъыбэм урысыем бзэр яныдэлльфыбз. 2014-р ильясим Украинах къышыхуулгъэ хуугъэшлагъэхэм ауж цыифхэм радикальнэ националистхэм защаухъумэн фаеу хуугъэ. Мы ильясим народнэ республиках къхэм ялофхэр къинигъэ, малмыр цыифхэм ренэу къящэрию щыгъэх, — къыуагъяя республикам илаша.

Урысыер Донбасс ишүүхэй

агоуцуагъ ыкѣи республики-
тум ясуверенитет дыригъэ-
штагъ ыкѣи ахэр къуухумэн-
хум чити с ритуукъиц.

хэй ыпшъэ рильхъажьыгъ.
— Урысъем и Президентэй
Владимир Путиным кызыэрэ
хигъэштыгъэмкэ, тишлонгъоны
гъэхэр кызыэрэтыухъумэштхэм
даклоу, тикъэралыгъо кызыэрэ
нэжьыщтым ылъэныкъоклы щы-
нагъо къэуцугъагъ. Аш къыхэ-
кылкэ непэ lofhэм язытет
ельтыгъэу къэралыгъом ипа-
щэ унэшьо къин ышыгъ, ау-
мыш дэжьым нэмькы хэкъыпкэ-
щыгъагъэп. Урысъем щылсэухэ-
рэм янахьыбэм Президентым
дырагъэштагъ. УФ-м зыуухумэ-
жынымкэ и Министерствэ
пшъэрыльэу ылашхъэ щытхэр
псынкэлэу ыгъэцкэнхэм, Дон-
бассрэ Украинэмрэ мамыр
щылакэм къифагъэзэжыным
тыщэгугъы, — **кыlyагъ Къум-**
пыл Мурат.

Непе тызэгүсэу, зыкыны-
гъэ тазыфагу ильэу ыпекэ ты-
ллыкыуатэмэ, гумэкыгъохэр
кынныгъохэр зеклэ кызызты.

нэкіңхэ зэрэтлъэкіштыр республикэм ипащэ хигъэунэфы-
күн.

— Шъольырым ыпашхъэ ит
пшъэрлыыхъэр зэшшохыгъэнхэм,
цыифхэм тишшуагъэ ядгээкын-
ным тыпылтышт. Тикъэралы-
гъю, тиреспубликэ хэхъоныгъэ
ашызэ ыпэкэл лъэрэкүатэх,
лъепкэ зыкъыныгъэр нахь орэ-
пликт, — **кышиуагъ АР-м и Лы-
ши хэс**.

Мэфэкыимкэ Адыгейм щыпсэухэрэм къафэгушыагъэх Адыгейим и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, Адыгейим иветеранхэм я Совет итхъаматэу Къоджэ Аспълан, паралимпийскэ чемпион нэү Валерий Пономаренкэр.

Республикам итторческэ күпхэм ыккى искуствам илбы-
клохэм къагъэхъазырыгъэ кон-
цертыймкіэ лофтхъабзэр зэфа-

Адыгейим и Лышъхъэ

*Сурэхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.*

Культурнэ кIэнэрын къэухъумэгъэныр

Тыгъусэ Адыгеим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат пэщэнэгъэ дызэрихъээзэ культурэмрэ искусствэмрэкі Советэу АР-м и Лышъхъэ дэжь щызэхэшагъэм изэхэсигъо республикэм правительствэ зычэт Унэмшикыгъа.

Мы йофтхъабзэм хэлэжьгаа
Адыгэ Республикаем культурэм-
кіэ иминистрэу Аульэ Юрэ,
Адыгэ Республикаем и Къэра-
лыгъо Совет — Хасэм социаль-
нэ политикэмкіэ, унагъом илоф-
хэмкіэ, псачуныгъэр къэухху-
мэгъянымкіэ ыккі культурэмкіэ
и Комитет итхъаматэу Наталья
Широковар, Адыгэ Республи-
кэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм гъэсэныгъэмкіэ и Коми-
тет итхъаматэу Шэуджэн Тем-
бот, искусствэм илофышэхэр,
культурэм иучреждениехэм,
театрэхэм, училищэм, искус-
ствэхэмкіэ кіэлэццыкыу еджса-

Пэхэм ыкIи творческэ союз-хэм япащэхэр.

Іоғығың шықбауы зәхесыгъом
зыщытегүштың ағъэхэр культурэм-
кілә кадрәхәм яғъәхъазырын ары
зәпхығың ағъэр.

Зэүкігүр кызызғызыз республикам и Пышхъэ кызэрхизъягъэмкә, тихэгъету къешлекъигъе гумакъыгъохэр щылехъ нахь мышләми, Урысъем и Президенттәу Владимир Путиным шъолъырхэм апашхъэ пшъерыйләу кышигъяуцугъэр тапэккә рапхуыхъегъетъ проектхэр зеккә пхырыщи-гъянхэр гъецкігъэныр ары.

«Къэралыгъом ипащэ къылзэрэхигъещырэмкэ, 2030-рэз ильэсым нэс къызэльяубытырэ стратегическа, лъэпкь гу-хэль пстэуми танэсын, цыифхэм яфедэ зыхэль гъэхъягъэхэр штынхэ фае. Ар шьолтырхэм, Адыгэри зэрахэтэу, ашыкло-рэ ювшэнышхом ильэнныкъо пэпчь фэгъэхыгъ. Культурэм хэхъоныгъэ егъэшыгъэнэр а пшъэрлылхэм зык!э ашыц. Ковидым зызниушьомбгүүгъэ лъэхъаным анахьэу ар цыифхэм зэхашлагь, къэралыгъоми игъэклюгъэ լэпылэгъу аш ритын фаеу пшъэрлылт къэу-

цугъ», — **къыIуагъ Къумпъыл Мурат.**

Инфраструктурээр нахьышу шыгъэнымкээ, культурэм елхыгъээ юфтхабзэхэм зягъэушъом- бгъугъэнымкээ ювшэнышхоу пандемием ыпекээ рагъэжье- гъагъэр къызэрэзэтемыуца- гъэр хагъеунэфыкыгъ. Къэра- лыгъо программхэмэр лъэпкъ проектэү «Культурэмрэ» атэгъе- псыхъагъаэу зэктэ агъэнэфэгъэ юфтхабзэхэр агъэцэкигаэх. Гүщүйэм пае, ильэсичм кын- клоц культурэм и Үнэу 31-рэ агъэцэккэжыгъ, күеу 4 ашыгъ, искусствхэмкээ кілэццыгъу еджэпли 7, къэралыгъо учреж- дении 2 ыкыг гъесэнгъэ зы- щарагъэгъотырэ организаци- хэр агъэцэккэжыгъэх, мобиль- нэ тхыльеджэпли 10 къызэуя- хыгъ. Проектэү «Культура малой Родины» зыфилоу «Единэ Рос- сиер» кіещакло зыфэхъуягъэм диштэу культурэм иунэхэу къуа- джэхэм адэтхэм яматериаль-

нэ-техникэ лъапсэ агъэклэжыгь.
Мы ильэсым культурэм и Уни
З үүхышт, культурэм иунү 9,
искусствэхэмкэ кэлэцьыкү
еџжэпч 2 агъэклэжышт.

Анахъэу республикэм и Лы-шъхъэ ынаэ зытыризгагъэр мы лъэнъыкъомкэ кадра юфыгъохэм язешшохын. Музейхэм, театрхэм, тхыльтъеджапIэхэм, культурэм иучреждениехэм ӏепэлесеныйгъэ ин зыхэлт юфышIэхэу аышылэжьэн зыльэкIыщтхэм япчьягъэ нахьыбэ шыгъян фае. Культурэм иЮфышIэхэм пандемием ильхъялан ювшIэкIэ амалэу къызфагъэфедагъэхэм къапкъырыкIыхээзэ джырэ технологиехэм, инновациехэм зэрафхэвазырыщтхэм анаэ тырамыгъэт хъуштэп.

Цифрә шыкылам фэгъэхыгъезу къэгүчүйл зэхъум республикэм и Лышхъяэ къызэриуагъэм-къе, ашт амалыкIэхэр культурэм епхыгъезу къызэуихых. Онлайн-

(Икізүх я З-рэ нэктүб. ит).

ІэнэтІакІэм Іугъэхъагъ

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ и Указкэ Наталья Аге-
евар кэлэцыкум ифитыныгъэхэм якъэухъумэнкэ Адыгэ
Республикаем и Уполномоченнэу агъэнэфагъ. Республи-
кэм ипащэу Къумпыл Мурат Адыгэ Республикаем и Пра-
вительствэ зычэт унэм ащ зэукэгъу щыдырилагъ.

Республикэм и Лы-
шхъэ сабынф зиэ, тре-
нерэү lof зышээрэ Ната-
лья Агеевам IэнэтIaklэ
зэрэуагъэхъагъэмкэ фэ-
гушуагь. Агеевхэм яуна-
гьо исхэр спорт ориенти-
рованием зэрэпылхэм
имызакью гъэсэнгъэ
тедээ ягъэгъотыгъэнымкэ
Адыгэ Республикаэм и
Гупчэ къекlyalIэхэрэри
спортым хащэх.

Адыгейим и Лышъхъэ
кызыэрэхигъэтыгъэмкіэ,
Наталья Агеевам опы-
тышы зэриләм, илофшән
хәшшыкі дэгъу зэрэфы-
риләм яшүағъэкіэ кілэз-
цыккүм ифитыныгъэхэм
якъеухъумәнкіэ Уполномоченне
Інатлэр дэгъоу
ыгъэцкіэн, нэмькі уна-

гъохэми, кіләццыкүхэми яфедэхэр кыргъэгъунэн-хэ ылъэкшт.

Күмпіл Мурат Упол-
номоченнэм илоғшіл-
мехъянэшхо зәриләр хи-
гъеунэфыкыгъ, кіләцы-
күхэм яфитыныгъехэмрә
яфедхэмрә якъеухъумен-
кілә шыэрьлы шыхъаляхэр
кыигъэнэфагъәх. Анахъеу
ащ кыхибуытәхәрәр гъе-
сәныгъә зәригъәтоты-
нимкілә, медицинә фәло-
фашіләхәр кыфагъәцә-
кіләнхэмкілә сабым фиты-
ныгъеу иләр амыукъоныр,
сабый ибхэмрә ны-тихәр
зышхъарьымытыжъ кілә-
цыкүхэмрә яфитыныгъе-
хәр къеухъумегъянхәр
ары. Кіләцыкүхэм пра-
вәм ылъэныкъокілә шләны-

гъэ икъу ягъэгъотыгъэнри
мэхъанэшхо зи|э лъэны-
къохэм зыкъэ аыш.

«Анахъ шъхъаэр къэлэ-
цыкыкъ пэччъ анаэ тыра-
гъетыныр ары. Сэкъатны-
гъэ зилэ къэлэццыкъуухэр,
сабиизэ зэрыс унагъохэм
Іэпүігъу ягъэгъотыгъэнэир
УФ-м и Президентэу Вла-
димир Путиным Федераль-
нэ Зэлукъэм фигъэхъыгъэ
Тхыгъэм къышигъэнэфгъэ
къэралыгъо политикэм
изы лъэныкъо шъхъаэрхэм
ащыш. Владимир Путиным
бэмышІэу шъолъырхэм
япащэхэм адыригъэ зэ-
лукъэм социальнэ пшъэ-
рьльхэр икъоу агъэцкъэн-
хэу игъо ащиғильгъугъ.
Тэри республикэм мы
юфым лъешэу тынаэ щы-

тедгээтыг, цыифхэр кризисым къызэрэхэтгэж, жыщихэ амалык Iэхэр дгээфедэштыг. Джащ фэдэу проектхэу, социаль нэ программэхэу аублагъэхэр зэкэ агъэцэктэнхэм гүунэ льытфыгт», — **къыыагъ Къумпыйл**
Мурат

Мурат.
Республикэм ипащэ
Наталья Агеевам ына!

Сабыим ифитыныгъэ-

хэмкээ Адыгэ Республика
и Уполномоченнэ
республикэм и Лысьвильскому
цыхъе къызэрэфишыгъэм-
кээ зэрэфэрэзэр, къелэ-
цыкъуухэм яфитыныгъэ-
хэмрэ яфедэхэмрэ якъеу-
хъумэн klyachkayu илэр зэ-
рэрихъыллэштыр риуягъ.

**Адыгэ Республикаэм
и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу
Сурэтыр А. Гусевым
тырихыгъ.**

АР-м и Парламент

Тарихыр, непэрэ лъэхъаныр

Гээтхапэм и 17-м АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэр зызэхащагъэр ильэс 30 зэрэхүрэр хигъэунэфыкыгь.

Республикэм Парламент илэным къежьаплэу фэхъугъэм, нэужым зэхъокыныгъеу аш фашыгъэхэм, непэ илофшэн зэрээхийшэрэм афэгъэхыгъе «Энэ хурае» а мафэм зэхажэягъ. Мыецюпэ къэралыгъо технологическэ университетыр зычилт унэм ар щыкыагъ.

Иофхъабзэм хэлэхъагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыгъеу, АР-м и Лышхъэ һанатэ пэлэйттурэ үтугъеу, непэ и Къэралыгъо улчээжъэгъо Тхъакущинэ Аслын, Адыгейм и Ашьэрэ Совет, ары хэбзэхъухэх органын ыцлагъэр, иапэрэ зэлгүйэгъу и Тхъамэтагъеу Лынгуу Адам, кыкылэлтыкогъе зэлгүйэгъу хэм япэшагъэхэм ащишхэр, непэ Парламентын идепутатхэр, муниципальнэ образованихэм янароднэ депутатхэм

ясоветхэм ятхаматэхэр, шиенгыгъэхъэр, нэмикхэр.

Зэхэсигъор зэрищааг Къэралыгъо Советын — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэм. Шуфес псальэу аш кышигъэм ильэс 30-р хэбзэхъуххэх органынкэ мыбэшхоми, зигугуу пшын тофшагъэ, опыт илэ зэрэхүгъэр кыщыхъэшыгъ.

Адыгэхэм япарламентаризмэ плэшэгъу пчагъэ ыныжь, — кылуагъ Владимир Нарожнэм. — Нахынэм щылэнгъэм тофшагъуу кызыдихырэр зэкэ Хасэм щызэхайфыстыгъ, хэкын пэ кыщыхъагъоштыгъ, лытэнгъэшхо зыфашырэ цыифушхэр хэтиштыгъэх. Непэрэ Парламентыр цыфхэм яфитныгъэхэм ыки яшьхайфитныгъэ, льэпкъеу шьольтырым исхэм янайдэльфыбзэ, якультурэ хэ-

хоныгъэхэр ашынхэм, социальнэ-политическэ зыпкытынгъэм, АР-м икъэралыгъо хабзэ илофшэн шуагъэ кытэу зэхижшэн альанс.

Ильэсхэм зэхъокыныгъеу Парламентын илофшэн фэхъугъэхэм аш и Тхъаматэ ягуу кышигъеу. А уахтэм законихъуххэх орган шьхыаэм хэтиштхэм яхэдзынхэм язэхэшэн ыки ар зэрээтеутыгъэштэм апиль шапхъэхэр зэхъокыгъэ хууягъэх, палатиттурэ зы ашыжьгъ, мандатхэм ячагъэ зэрхъокыгъ, округхэмкэ ыки партийнэ спиксэхэмкэ депутатхэр хадзых.

Нэужым къэгүшүягъэх Тхъакущинэ Аслын, Лынгуу Адам, нэмикхэр. Адыгэ автоном хэкур РСФСР-м и Советскэ Социалистическэ Республике зэрэхъужыгъэм къежьаплэу

фэхъугъагъэр, аш и Ашьэрэ Совет алэрэ зэхэсигъор зэриягъэр, Адыгейм игерб, игимн ыки икъэралыгъо биракь зыфэдэштхэр зэрагъэнэфэгъэхэр, Конституцием мэзитфырэ тегүүшүэхи зэраштэгъэр, нэмикыги ахэм агу къагъэкыжыгъ.

Джаш фэдэу Законихъуххэхэм я Советэу, Ныбжыкылэхэм япарламентэу Къэралыгъо Советын — Хасэм щызэхайфытхэм мэхъанэу ялэм, тофу ахэм ашээрэ атегүүшүгъэх, яеплыкэхэр къыралотыкыгъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Культурнэ кIэныр къэхъумэгъэныр

(Икъеху).

технологиехэм яшуагъэкэ цыфхэм зэпхыныгъе адьря-эн алъекы, шьольтыр пэпч, льэпкъ пэпч икультурэ кIэн нахь псынкэу нэмикхэм алтыгъээсигъэшнэм иамал къаты. Льэпкъ проектэ «Культурэм» ишуагъэ къеклошт джырэ технологохэр мыш щыгъэфедэгъэнхэмкэ.

«Тэ нахынэм фэдэу пшьэ-

рлыгъу тиэр къэнэжы — цыфхэм ятвортчискэ амалхэр пхырышыгъэнхэмкэ зыфэдэ къэмыхъугъэ культурнэ кIэныр къэхъумэгъэнхэмкэ ящыкагъэр зэкэ Адыгейм щягъэвтыгъэнэр ары», — кылуагъ Күмпилы Мурат.

Адыгэ Республикэм культурэмкэ иминистрэ Аульэ Юрэ непэкэ иофхэм язытэт фэгъэхыгъэ доклад кышигъыгъ. Аш кызызэрэхигъэшыгъэмкэ, ильэ-

сэу икыгъэм льэпкъ проектэу «Культурэм» тэгээпсихыагъеу Урысынэм иапшьэрэ еджэпэ 14-мэ нэбгыри 170-рэ ашдажагъ. Информационнэ технологиехэм альэнькъокэ специалистхэм якьыхын эпхыгъэ иофшэнэр maklo. Нафэ кызызэрхъумэхэмкэ, кадрэ ныбжыкэхэр: музыкальнэ дисциплинхэмкэ езыгъэдэжэштхэр, ордэйхэр, хормейстерхэр, хореографхэр ыки нэмикхэр

икъухэрэп. Кадрэхэм ягъэхзырын епхыгъэ иофшэнэр льнгээкютэшт.

Зэлукэгъум икъехуим іепэлэсэнэгъэ зыхэл ныбжыкэхэм іепиігэгъу ятыгъэнэм, Урысынэм иапшьэрэ еджаплэхэм чыпилэхэр ахэм къащыфхэгъэхийгъэнхэм, специалист ныбжыкэхэм грантхэр ятыгъэнхэм яхыгъэ иофшохэмкэ яеплыкэхэр къауагъ.

Күмпилы Мурат АР-м куль-

турэмкэ иминистрэ пшьэрыль фишигъэ игью альэгъугъэхэр зэкэ кыдильтэнхэу, льэпкъ проектын, федеральнэ ыки шьольтыр программхэм яамалхэм къапкырыкылхээзэ иофшохъу къеуцугъэр тэрэзэу зэхэфыгъэнэм дэлжээнэу.

АР-м и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

Сурэтхэр А. Гусевым тырихь.

Ермэлыкъхэм арагъэблагъэх

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ Күмпилы Мурат пшьэрыль зэрафишыгъэм тетэу уасэхэм якызэтэлэжэнкэ иофхъэбзэ гъэнэфагъэхэр республикэм щызэрахъэх. Ахэм ахэхъе ермэлыкъхэм язэхэшэн.

Бэдээр уасэхэм анахь нахь пытугэ ахэм гъомылапхъэхэр ащащэх. Уасэхэр къаэты зэрэмыхъууцыр предпринимательхэм агурагъяло.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ пшьэрыль кыгъэуцугъ муниципалитет пэпч ермэлыкъхэр цыфхэм ащафызэхашэнхэу, уасэхэр къамылэтийн гъунэ лъафынэу, нахьыбэрэ ермэлыкъхэр Мыецюупэ щылэнхэу.

Аш кырыхъэлтигъеу, шэмбэтым ыки тхъаумафэм, гъэтхапэм и 19 — 20-м, республикэм икъэлэ шхъаэл ермэ-

лыкъхэр щыклоштых. Щэпэ сатырхэм лым, щэм, хаджыгъэм ахэшыкыгъэ гъомылапхъэхэр, хэтэркылхэр, нэмикхэри атэлыштых.

Мыецюопэ къэлэ администрацием ипресс-къулыкъу муниципалитет пэпч ермэлыкъхэр цыфхэм ащафызэхашэнхэу, уасэхэр къамылэтийн гъунэ лъафынэу, нахьыбэрэ ермэлыкъхэр Мыецюупэ щылэнхэу.

Тхъаумэфэ мафэм къэлэ

гупчэм ермэлыкъ щылэшт (урамэу Советскэм).

Пчэдэхжым сыхыатыр 7-м кыщегъэхъагъеу мафэм сыхыатыр 2-м нэс ермэлыкъхэр зэхэтиштых.

Экономикэр чыпилэ къин зышилт лъэхъаным Мыецюупэ дэсхэмкэ ермэлыкъхэр іэрыфэгъу хууцтых, нахь пытугэ аш фын альэкышт.

Адыгэхэм я Ильэсыкы

«Гигантым» щыклошт

Адыгэхэм яшэн-хабзэу «Ильэсыкы мэфэк» зыфиорэр гээтхапэм и 21-м Мыецюупэ культурэмкэ и Унэу «Гигантым» щыклошт.

Зэхэшэхкэ купым хэтэу, республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Лынмыщэкъо Рэмэзан кытиуагъ концертэр, театраплизованнэ едзыгъохэр гъэшэгъонэу артистхэм кызызэрэгэлэгъоштхэр. Ом изытет кыдальти, цыфхэр нахь гупсэфэу Ильэсыкы мэфэкым хэлэжээнхэм фэш иофхъэблээр «Гигантым» щызэхашэшт.

Мэфэкыр гээтхапэм и 21-м пчыхъэм сыхыатыр 6-рэгэжэшт. Шыукееблагъ зэхахьем.

ЕМТИЛЛЬ Нурбый.

Путиным, Урысыем тырягъус!

Минскэ зээзгыныгъэхэр ыгъэцкэнхэм Украинаэр ыкли пылтыгъэп. США-м мыш штоигъор ришыхаагъ, зэкъош цыфхэр зэфигъэблыгъэх. Ежь Украинаэр Евросоюзым ыкли НАТО-м хэхъаным фэшл ахэм адыргъэштагъ, ихэгъэгу ыщэжьыгъ. Джащ блэкъижын ымыльэекынным зынэсүм, УФ-м и Президентэу Владимир Путиным хэушхъафыгъээ дээ операцием епхыгъэ унашьор ышынным ыпэклэ, хабээм ильэнүүри пстэуми ялтыклохэр, политик пэрхтэхэр ыугъойхи яшошхэм зашигъэзогъ. Пстэуми зэу зэдаштагъ ыкли тикъэралыгъо джы зэрыкъогъэ гъогур къыхахыгъ. Ар кыны, аунамык хэкыпэ щылагъэп.

Ежхэм хэбзэнчэйу зэрэзеклохэрэр кыядамылтытэу, Урысыер къагъэмисэ. Адыгэмэ мыш фэдэ гүшүэжэж ял: «Бээджашэм зэкъэри бээджашэм, тигъуаклом зэкъэри тигъуаклоу, пцыусум зэкъэри пцыусум къашошы». Джащ фэд ахэр. Сэ Путиным десэгъашта.

КОШТЭГЪУ Нуриет.
Пэнэжыккүай.

COVID-19

«Дельта-штаммым» иклюдьжын

УФ-м и Роспотребнадзор кызэритыгъэмкээ, зэпахырэ узэу коронавирусум иштаммэу «дельта» зыфиорэр шэхэу клюдьжын ыльэкыщт.

— Урысыем COVID-19-р кызэузыхэрэм япроцент 99-м штаммэу «омикроныр» ары къахагъэцирэр. Арышь, «дельта-штаммым» клюдьжын ыльэкыщт ыкли ар нэрыльэгъу кытфэхъу,

— кылуагъ Роспотребнадзорын инаучнэ куп ишацэу Анна Черкашинам.

Джащ фэдэу ащ кызэрхигъэшыгъэмкээ, ыпэклэ щыгэгэ «уханьскэр» джы агъеунэфырэр, мыш епхыгъэ къебар дунэе ыкли урысые базэхэм артэп.

Черкашинам кызэриорэмкээ, коронавирусум иштаммыкээ щынагъо кызылкын къихагъэшыгъэгоп.

ІэпыІэгъур атГупщиgъ

Ветранхэм (пенсионерхэм) я Адыгэ республикэ Фондэу «ТекІоныгъ» зыфиорэмрэ Адыгэ Республикэм иветранхэм я Советрэ ягукуэкыкээ гъэтхапэм и 17-м сыхъатыр 12-м хэушхъафыгъээ дээ операцием хэлажъэхэрэ тидээкоЛхэм апае шуашэ ІэпыІэгъур атГупщиgъ.

— Дээ хэушхъафыгъээ операцием хэлажъэхэрэм лыхъужынгъэ ин ахэлэу япишьэрилхэр агъэцакІэх. Ахэм агу кыдэтишэним, тызэрягъусэр зэхядгъэшІэхийн пае мы шуашІэ ІэпыІэгъур дгээхъазырыгъэ. ДээкоЛхэм нахь яиыкІэгъэ зызэраупсыщт Іэмэ-псымэхэр, зэшьоцтхэ псыхэр, зыпалхъащт Гальхэр ядгээшагъэх, — ело ветранхэм я Адыгэ рес публикэ Фондэу «ТекІоныгъ» зыфио-рэм ишацэу Нэхэе Юрэ.

Джащ фэдэу Адыгэ республикэ гимназием икілэеджаклохэм атхыгъэ письмэ 300 фэдиз шуашэ ІэпыІэгъум игъусэштых. Лыхъужынгъэу зэрхъэрэ къизылтыкырэ усэ цыклохэр, пса-оу къэклохъынхэу зэржэхэрэр къизыщырапотыкыгъэ тхыгъэхэр ахэм ахэлых.

Лъэпкъ культурэр

Москва къышагъэльэгъошт

Адыгейм къэралыгъо гъэпсыкээ илэ зыхуугъэр ильэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ къэгъэльэгъонэу тиреспубликэ и Лъэпкъ музей щагъэхъазырыгъэр Москва, УФ-м зыкъэухъумэгъэнэмкээ и Лъэпкъ гупчэ къышагъэльэгъошт.

Музей идируктор игуадзэу Шэуджэн Налмэс тызэрэцгъэзагъэмкээ, ар Iахытлоу зэхэт — тарихыкъи этнографие лъэнхъохэр.

А I-м — тарих Iахым, Адыгэ Республикэр УФ-м исубъектэу зэрэштыр къирилтыкыщт. Мыш хэутыгъэ нэрильээту тхыгъэхэр щитхэм аштегъэпкэгъэштых. Сурэтхэр ахэм акыгъущтых.

Я II-рэ Iахым этнографиер къизэуихыщт. Къэгъэльэгъоным зэрэджаагъэхэр «Традиционная культура адыгов». Ары темэ шхъаэр, ижъирэ кавказ лъэпкъэу адыгэхэм якультурэ лъапсэ чыжэу лшэшэгъухэм зэрхэлтыр, непэрэ мафэхэм ахэр ялэубытыпэу лъэпкъ культурэм зызэррагъэушомбгүрэр мэфэк къэгъэльэгъоным щыкэгъэтхыгъ.

«Шуашэм уахэшэ, акылым уакъыхещыжы» ало. Ар шыыпкъэ, лъэпкъым игъешээрэ шьошэ-тепльэ, лъэпкъ культурэр зэкэ нэм къыкэгъэуцо.

Зэкімкі мэфэк къэгъэльэгъоным экспонаты 158-рэ щыгъэфедагъ; адыгэ хуульфыгъэ шьуашэр, бзыльфыгъэмэ яер ыкли зы кілэцкыкы шьуаш — пстэумкі манекен 11-м ахэр ягъэлгүрэштых — апэрэхэр тфырытфэу ыкли зы шъэожъые шьуа-

шэр — цыер, ащ къешлэкыгъэ пкыыгъо пстэур.

Лъэпкъ хуульфыгъэ шьуашэм анахь мэхъанэ зилэ пкыыгъоу хэльхэр къамэр ыкли сэшхор арих. Аштэлтигъэу, Iашхэр бэу къэгъэльэгъоным хэльхэгъэх. Ижъирэ адыгэ бзыльфыгъэ шьуашэр кіэрак ыкли лъэгъупхэ: тыжын бырыпхым, тыжын бъэгупх чыгухэм ар зэлъапкэ. Адыгэхэм яювелирнэ искусстве бэгъэшэн щымыэу, іэпкіл-лапкіэу, баев зэрэштыр къэгъэльэгъоным къеушыхъаты.

Джащ фэдэу мэфэк къэгъэльэгъонэу Москва мы мафэхэм щыклоштим адыгэхэм ямузыкальнэ Iэмэ-псымэхэр, пыаблэхэр, gobelenхэр, адыгэ Iанэр хэтиштых.

Шэуджэн Налмэс къизэриуагъэмкээ, Москва щыклошт къэгъэльэгъоным зэкэ Урысые Федерацием исубъектхэу — ильэси 100 мэфэкыр хэзигъэунэфыкъихэрэр рагъэблэгъагъэх ыкли хэлэжэштых.

Мэфэк Iофхъабзэм УФ-м зыкъэухъумэнэмкээ иминистрэу С. К. Шойгу зэрэшылэштим, мы Iофхъом Хэгъэгум мэхъанэшхо зэрэшыфашишырэр клемтэхьы.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Шэпхъэшхэм адиштэу зэтирагъэпсихъэ

Гъэтхапэм и 16-м зичэзыу зэдэгүүшүэгүр дырялагь муниципальнэ образованиеу «Къалеу Мьеекъуап» зыфиорэм ипащэу Геннадий Митрофановым. Зэдэгүүшүэгүр зэрищаа ЦУР-м иофышэу Хъаджэбыекъо Заремэ.

Иофышо шъхъаэу зытегушиягъэхэм ашыц къалэм изэтэгэпсихъан ыкы иргогу хъизмет хъебонигъэу ышыхэрэр, еджаплэхэм игъекъотыгэе гъэцкэжынэ арашылпэхэрэр.

УПЧИЭ: Мы аужыре ильэсхэм Адыгэим икъэлэ шъхъаї итеплэ зэхъокыныгъэшхэр зэрэфхъугъэхэр тинэрылэгъу. Гъогухэм игъэкютыгэ гъэцкэжынхэр зэпымьюу ацэкюх. Мы лъэныкъомкэ сида 2022-рэ ильэсүм пшъерылъу жъуцэхэштэа?

ДЖЭУАП: Адыгэ Республикаем ипащхэм яшыагъэкэе ильэс къэс къалэм иргогу хъизмет тэгъэкжы. Къыхэзгъэшымэ сшоигъу, 2022-рэ ильэсүм тэгэпсихъээгэе иофышэнэу итхуухъэгъэхэр къызэтэнкыгъэе ильэсүм дгэцэклагъэх, аршы, джы мы ильэсүм къикэлтийлошт 2023-рэ ильэсүмкэ гухэлхэм язешохын тифежьшт. Лъэпкэ проектэу «Щынэгъончъе ыкы шэпхъэшхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэм пшъерылъ шхъээлийт илэр: шэпхэе гъенэфагъэу щылхэм адиштэу гъогоу агъэцкэжыхэрэм якыхъагъэхэгъэштээ ильэсүм дгэцэклагъэх, аршы, джы мы ильэсүм къикэлтийлошт 2023-рэ ильэсүмкэ гухэлхэм язешохын тифежьшт. Лъэпкэ проектэу «Щынэгъончъе ыкы шэпхъэшхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэм ишыагъэкэе 2021-рэ ильэсүм Мьеекъуапэ автомобиль гъогухэм къалышиль урам 18 щылдгъэцкэжыгъ. 2023-рэ ильэсүм илан тетэу джы мыгъэ гъогу йахьи 5-мэ ягъэцкэжын туяублагъ. Мыщ пэуагъэханэу республике гъогу фондын сомэ миллионы 137-рэ къыхагъэкыгъ.

Адыгэим къэралыгъо гъэпсыкэ илээ зыхыгъэх и 100-рэ ильэс ихэгъеунэфыкын тэгэпсихъагъэу республике икъэлэ шъхъаэ иурамэу Пролетарскэм итуулгыгъэу гъэцкэжынхэр щэклох. Республикаем ипащэу Къумпил Мурат иофышэнхэм ежь шъхъаэгъэкэе альэплье.

Квадрат метрэ мин 20 фэдизмэ плиткэ атыралхъащтых,

Шъолыр гъэорышэнхэмкэ Гупчэм (ЦУР-м) Адыгэ Республикаем иминистерствэхэм, къулыкухэм япащхэм адьрилэрэ «зэдэгүүшүэгүр занкээр» лъегъекъуатэ.

адиштэхэу зэтедгъэпсихъагъэх, мы ильэсүм процент 80-м нэдгъэснээ пшъерылъ зыфэдгъэуцжыгъ. Гъэцкэжынхэм апелуухащтээ мылькур игъом къытфатупшымэ, а пчагъэм тынэснын сэгүгъэ. ыпэкэе къызэрээцьиуагъэу, пальзэу дгъэнэфагъэм ильэсүм ыпэ титэу иофышэнхэр лъэкъуатэх.

Ятлонэрэ пшъерылъым иргогу къэтшымэ, зэхъокыныгъэшүүлээ плон плъэкиштэп. Арэущтэу щыт нахь мышлэми, гъогу хъуугъэ-шлагъэхэм апкэ къикыкэе зидунай зыхъожыхэрэм япчагъэ тээкү къызыкылагъ. Гуцылам пае, 2020-рэ ильэсүм Мьеекъуапэ иргогухэм нэбгырэ 14-мэ апсэ щыхэкыгъ, икыгъэ ильэсүм — нэбгырэ 122022-рэ къызихъагъэм къыщегъэжагъэу — нэбгырэ 2. Къэралыгъо автоВинспекциер тильтусэу мы гумэкыгъом идэгъэзэжын иргогу амалхэр зетэхъэх, хъуугъэ-шлагъэ пэпчэ комиссием щызхэтээфы.

УПЧИЭ: Гъогухэм ягъэцкэжын иофышохэм анахь шъхъаэр шэпхъэгъэнэфагъэхэм ахэр адиштэнхэр ары. Мыщ игъэцкэжын иофышохэм ягъэцкэжын иофышохэм ишыуплэ-къуа?

ДЖЭУАП: Лъэпкэ проектэу «Щынэгъончъе ыкы шэпхъэшхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэм пшъерылъ шхъээлийт илэр: шэпхэе гъенэфагъэу щылхэм адиштэу гъогоу агъэцкэжыхэрэм якыхъагъэхэгъэштээ ильэсүм дгэцэклагъэх, аршы, джы мы ильэсүм къикэлтийлошт 2023-рэ ильэсүмкэ гухэлхэм язешохын тифежьшт. Лъэпкэ проектэу «Щынэгъончъе ыкы шэпхъэшхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэм ишыагъэкэе 2021-рэ ильэсүм Мьеекъуапэ автомобиль гъогухэм къалышиль урам 18 щылдгъэцкэжыгъ. 2023-рэ ильэсүм илан тетэу джы мыгъэ гъогу йахьи 5-мэ ягъэцкэжын туяублагъ. Мыщ пэуагъэханэу республике гъогу фондын сомэ миллионы 137-рэ къыхагъэкыгъ.

УПЧИЭ: Гъогухэм ягъэзтэхээ иофышохэм ягъэцкэжын иофышохэм ишыуплэ-къуа?

ДЖЭУАП: Цыфхэм яшышилхэр, яеплыкэхэр, ядохэр зэкэ зэхэтэхэх. Къытэлжэхэрэ пэпчэ игъекъотыгъэу тыхэлтэ, зэрэдэгъэзэжынхэрэм танаэ тет. Мьеекъопэ къэлэ администрацием псэуплэ-коммунальнэ хъизметээ тымкэ ыкы зэтегъэпсихъанымкэ и Гъэторышланлэ иофышохэм якыхъагъэхэр къызахгъэшыхэм, иофышэнхэр зыгъэцкэгъэ гъэцкэлаклом къеджэх, дагъэзэжы.

УПЧИЭ: Гъогухэм ягъэзтэхээ иофышохэм ягъэцкэжын иофышохэм ишыуплэ-къуа?

ДЖЭУАП: Икыгъэ ильэсүм

«Урысаем ипэрхэм» язэфэс

еджаплэхэм игъекъотыгъэ гъэцкэжынхэр арашылпэнхэм

ипроект УФ-м и Президентэу

Владимир Путиним къыхильхагъэу щытыгъ. Аш Адыгэ Республике чанэу хэхьагъ ыкы аш

ишуагъэкэе мыгъэ Мьеекъуапэ

иеджэлп 5-мэ игъекъотыгъэ гъэцкэжынхэр ашыклоштых

Шэхэу иофышэнхэр ашаублэштых

Мьеекъопэ гимназиу N 22-м, лицеу N 19-м, Гавердовскэм

дэт гуртэд жаплэхэм N 18-м. Ахэм

къацэлхылоштых Адыгэ республике

гимназиу N 1-р ыкы зэхээзимыхырэ ыкы дэу зылдэгъэу

кэлэцыклохэр зыщеджэхэрэ Адыгэ республике

еджэлп-интернаты.

ИШЫИНЭ Сусан.

Сурэхэр ишыинэ Аслын

тырихыгъэх.

мэлтэлфэгъум и 15-м аублэшт ыкы жыоныгъуакэм и 30-м нэс клошт.

УПЧИЭ: Фэтэрибэу зэхэт унэхэм яцагухэр дэгъо зэтирагъэпсихъэх. Мыгъэ сида къэлэдэсхэм къяжэр?

ДЖЭУАП: Мыгъэ щагуи 10 зэтирагъэпсихъанэу агъэнэфайэр. Аш сомэ миллион 34-рэ пэхуяащт, иофышэнхэр зыгъэцкэштхэм зээзгэйнгъэхэр адэштэгъяа.

УПЧИЭ: Программэм хэфэцт щагухэр сида зытэштэу къыхахыхэрэ?

ДЖЭУАП: Фэтэрибэу зэхэт унэу Мьеекъуапэ дэтхэм яцагухэр тэгъэцкэжых. Ахэм иофышэнхэр ашызашотхыщхэм ягъэнэфэнкэ, гъэцкэжынхэр зэрэклоштхэмкэ цыфхэу ашыпсэхэрэ тээрэяупчыжырэр, яшыгъоньыгъэхэр къызэрэдэлтээхэрэ анахь шъхъа. Къэлэдэсхэм арь тшэштээр къэзэйорэри, щагу зэрэгзэпсигъэштээр къыхэзыхыхэрэри.

Унэхэм ачэсхэр щагу зэрэштэхэдэгъэштээхэх. Ахэм яшыгъоньыгъэхэр къызальтээхээ, мылькоу пэуагъэхъащтэй тельтээ тээхээ, проектыр зэхагъэуцо.

Къыхэзгъэштимэ сшоигъу щагухэм иофышэнхэр ашыклохэ зыхъуяа ёжь цыфхэри чанэу къызэрэхлажьхэрэри.

УПЧИЭ: Цыфхэм къацэлхылоштыгъэ упчлэхэм ацыц къэлэ еджаплэхэу игъекъотыгъэ гъэцкэжынхэр мыгъэ зыщицтэу къыхахыхъэхэрэ.

ДЖЭУАП: Икыгъэ ильэсүм «Урысаем ипэрхэм» язэфэс еджаплэхэм игъекъотыгъэ гъэцкэжынхэр арашылпэнхэм ипроект УФ-м и Президентэу Владимир Путиним къыхильхагъэу щытыгъ. Аш Адыгэ Республике чанэу хэхьагъ ыкы аш ишуагъэкэе мыгъэ Мьеекъуапэ иеджэлп 5-мэ игъекъотыгъэ гъэцкэжынхэр ашыклоштых Шэхэу иофышэнхэр ашаублэштых Мьеекъопэ гимназиу N 22-м, лицеу N 19-м, Гавердовскэм дэт гуртэд жаплэхэм N 18-м. Ахэм къацэлхылоштых Адыгэ республике гимназиу N 1-р ыкы зэхээзимыхырэ ыкы дэу зылдэгъэу кэлэцыклохэр зыщеджэхэрэ Адыгэ республике еджэлп-интернаты.

ИШЫИНЭ Сусан. Сурэхэр ишыинэ Аслын тырихыгъэх.

ЗекIоныр

ІЭКЛЫБ КЪЭРАЛАГЬОХЭМ КЪАРАЩЫЖЬЫЩТЫХ

Къэралыгъо зэфэшхъафхэм цыфхэр зыщэштыгъехэ къухъэлъатэхэм яоофшэн охьтэ гъэнэфагъе имыгъу зэпагъяугъ. Турхэр зыщэфыгъахэхэм, зыгъэпсэфакло къогъахэхэм яоофхэр къэхъыльгъа.

Украинэм щыхъурэм къыхэкіеу Къохаплэм ыкы фэшхъаф лъэнъикоэм ашыл къэралыгъуабэм яошьогу гъогухэр зэфашыгъех.

Тыдэки зеклон яофигохэм ягъэцкіен хэвшыгъеу къыщызэтеуцуагъ. Короновирусым зыкъызэлтэими къэралыгъо гъунапкъэхэр зэфэшыгъяагъехэр къахэгъыгъех, ау вакцинэ зэрэзыхъягъэлхъагъэр къэзыушыхъатырэ тхыльыр эйлэмэ нахыбэмэ уарыхъан плъэкыщтыгъ. Джы Урысъем къэралыгъо санкционехэр къызытыралхъяагъехэм къышгъэжъяагъеу іеклыб хэгъэгүхэм къарынагъехеу, къызэркъожынхэ транспорт щыгъэхэм япчагъе нэбгырэ мин 200 фэдиз мэхъу.

Ростуризмэри, Урысъем итуораторхэм я Ассоциации, Росавиациери хэкыплэхэм альэхъу. Турхэр зыщащэфыгъэ туропператорхэм цыфхэм закыфагъэзэнхэу къяджэх, занкіеу къемыкъожышущтхэмэ, къухъэлъатэхэр

джыри зыдэбыбынхэ фит къэралыгъохэр къафыахах.

Гъэтхапэр къызысыгъэм къыщыубла-гъэу США-м иошьогу рейсхэр зэфишыгъех. Аштицыфхэр Мексикэм, Кубэ, Венесуэлэ къарыкъожынхэмкэ изэрар къеклуагъ. Джы а хэгъэгүхэм закыща-пльиханэу кло зышигъохэм турхэр арамышэнхэу Ростуризмэм унашьо ѿшыгъ.

Игъэпсэфыгъо уахтэ зуухыгъехеу, къэзигъээжынхэу амал зимишэм ашылхэр зэпхыгъехе туропператорхэм яхъщке хъаклэхэм арызыгъэсихэрэри щыгъ. Бэмэ ахьщэ лыу зыдирахыгъаагъэр аухыгъ, зикарточэ ильхэм къирахын альэкырэп. Картахеу «Виза», «Мастеркард» зыфило-хэу Урысъем къыщыдагъягъеу гъэтхапэм и 10-м къышгъэжъяагъеу іеклыб хэгъэгүхэм ащаагъэфедэнхэ альэ-ирэп.

Тицыфхэр іеклыб къэралыгъохэм къаращыжьыщтых. Яшылкъеу яофиом пыльых, амалэу щыгъем альэхъу. Ростуризмэм мафэ къес яофиом язитет цыфхэр къяжэхэрэм агурегяло. Мы мафэхэм ахэр къухъэлъатэхэмкэ Азербайджан, Армением, Белоруссием, Казахстан, Узбекистан ыкы Тыркуем къекложынхэ альэкыщ.

Кэшбэкыр зыщыбгъэфедэн плъэкыщт уахтэр нахыжъеу, гъэтхапэм, зэпагъэужыгъ. Турхэр зыщэфыгъехэм ахэм альатыгъе ахьщэм щыщэу процент 20 зырыз къаратыжыгъах.

Ростуризмэм ипащэу Зарина Догузовам къызэриуагъэмкэ, цыфхэм сомэ миллиард 12 фэдиз путевкэхэм альатыгъ. Аштицыу сомэ миллиардитүре ныкъорэ зыгъэпсэфаклохэм къаэкіэхъажыгъ.

Туркшбэкыр цыфхэм агу зэрэрихырэд джыри нафэ къэхъу. Тур зэфэшхъафхэр зыщэфы зышигъо постэумэ ар къадэхъуягъ. Аар щитми, хваклэхэм гъэтхапэм къащыуцштыгъэ зеклохэм япчагъе джыри къыхъажыгъ. Нэбгырэ мин 200 фэдизмэ аужыре плъэхъаным кэшбэкыр къизфагъэфедагъ.

Кэшбэкыр зигъусэ путевкэхэр джыри цыфхэм ара-щэнэм зэрэпадзэжыщтыр З. Догузовам къыуагъ. Хэгъэгу кло зеклоним нахь зырагъэшүомбгъуным фэш гъэтхапэм и 15-м къышгъэжъяагъеу жынгыгуякэм и 1-м нэс тур зэфэшхъафхэр зыгъэпсэфаклохэм къы-хахынхэ амал аратыгъ.

Цыфхэм агъэцкіен фаеу программэм къыдилытэштыгъе лъэнъикоэм зэхъокыгъехэп. Аштицыу ишъольырхэр зеклэ хэлажьэх. Турым ыуасэ карточкэу «Мирим» иль ахьщэм хэкын фае. Кэшбэкым мэфи-тфыкэ къегъэзэжы, ар къыуатыжынэм пае уздэкорэ зыгъэпсэфыгъэлэм чэшитүрэ нахь мымаклэу щипхынэу ѿйт. Хети зэрэфаам фэдизэрэ путевкэ ѿшэфын фит, путевкэ пэгч кэшбэкыр итусэшт.

**Кэшбэк за отдых
в России**

Къыблэр бэмэ къыхахы

Тызыхэт уахтэр гумэкыгъоми, Урысъем и Къыблэ шъольыр изыгъэпсэфыгъэлэм яоофшэн зэпагъэурэп, хъаклэу къафаклохэрэм япчагыгъ къыщыкъэрэп.

Кавказым зыщызыгъэпсэфынхэу къаклэхэрэм япчагъеэ проценти 150-м нэсигъ. Ростуризмэм зэрэхигъеунэфыкъирэмкэ ахэм джыри къахэхъошт.

Компаниеу «Курорты Северного Кавказа» зыфалорэм аужыре ильэситүм къеулалэхэрэм процент 85-рэ фэдиз къахэхъуагъ. Домбай, Архыз, Тебердинскэ заповедникым, туркомплексэу «Медовые водопады» зыфилохэрэм защагъэпсэфынэр цыфхэм яклас.

Адыгэ Республикаем хъаклэу къаклэхэрэм ильэс къас хэхъо. Лэгъо-Накъэ, Гъозэры-плъэ, псыкъефхэхэр, Кавказ заповедникыр ашлэгъэшэгъоных. Зекло маршрут зэфэшхъафхэм нэуасэ зафашы, тичыопс ибайыгъе зэрэгэлэгъ.

Гъэмафэр къызысыкыи Урысъем и Къыблэ цыфхэм зыкъагъэзэшт. Мыщ ѿшыгъэпсэфыгъэ инфраструктурэр ильэс псаум зэпымыу агъэфедэ. Хъаклэш номерхэр пэшюрыгъэшъеу зыштагъэхэр къэгъожхэрэп, уахтэ къызысыкыи ахэр къызяжъэхэрэп ашлээ къяклюлэх.

Къыблэ лъэнъикоэм зыщызыгъэпсэфыгъэрэм къухъэлъатэхэмкэ къалэхэу Шъячэ, Волгоград, Минводы, Ставрополь яэропортхэм анэсийнхэу амал я. Къэнэрэ гъогууанэр автобусхэмкэ е мешокухэмкэ аклужын альэкыщ.

Тигуунгыу Краснодар краим инфраструктурэ нахь зэрэзтэгъэпсэхъагъэм къыхэкіеу зыгъэпсэфаклохэм якъэхон гъэмафи къымафи зэптиурэп.

Росавиациер зекло клохэрэм іэплигъу афхэхъуным пыль. Мары Москва уикъеу авиакомпаниеу «Ямал» зыфалорэм

икъухъэлъатэхэмкэ узэрэбийшъущтыр къыхагъэшыгъ. Турагентствэхэм письмэхэр афараагъэхъыхэу рагъэжъагъ. Гъэтхапэм и 18-м къышгъэжъяагъеу Тыркуем иавиакомпаниеу «Буэнос-Айресым» икъухъэлъатэхэмкэ цыфхэр зэрэшэхэрэгъэжъыщт. Тыркуер нэбгырэ мини 10-м къышмыкъеу тицьфхэр аригъэшэнхэм фэхъазыр.

Египет икъухъэлъатэхэр быгыхэрэп, ау лъэнъикъуитури зыгъэпсэфаклохэр аштицыфхэр аригъэшэнхэм фэхъазыр.

Кэшбэк за отдых

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим идэхагъэ фэгъэхьыгъ

Хабзэ зэрэхъугъэу, мэлыльфэгъум и 2-м кэлэцыкъу тхылым и Дунэе мафэ хагъэунэфыкы.

Адыгейм щыщ тхэкю ныбжыкъяу Славяна Бушневам итхылээ «Новые приключения Снегика, Горика и Егорика» зыфиорэм Краснодар краим ыкы Адыгэ Республикаим яеджекю цыкъкухэр нэйасэ фэхъущых. Ар гъэштэгъонэу зэхэгъэуцаагъ, тыкъэзыуцухъэрэ дунаим идэхагъэ, Адыгейм ичыопс ибаинигъэ къащыгушы.

Славяна Бушневар 1986-рэ ильэсүм бэдээгъум и 8-м къалэу Петрапавловск-Камчатка къыщихъугъ, Адыгейм ѩэпсэу.

машинкэ яэ фэдэу къысшошыщтыгъ, сипшэштэгъухэм ар ашоогъаштэгъонэу еплыхэе зыхъукъяу згъештэгъоштыгъ. Сыд фэдэ мэфэктии тиэми, сянэ-сятэхэм атхыгъэ усэмкэе ар едъажъэштыгъ, ахэр ордэшьом ральхъажыщтыгъ, тычэфыщтыгъ, — къытфуяатэ тигущыгъ.

Славяна исэннаущыгъэ льым хэльэу къэхъугъ. Апэрэ усэ цыкълур зызхэхельхъэм ильэсүм нахь ыныбжыгъягъ. «Васька-кот» зыфиорэр кэлэцыкъу альбомын

— Ситхыгъэхэр зэкэ тхылым дэтынхэу, тхылхъэр къыдэзгъэхъынхэу сыйфай, ау аш уахтэе ищыклагъ. Ренэу зынуушэтэн фае, арышь, ыпэррапшэу ситхыгъэхэр Интернетым исзыхъахъ, агу рихыхэрэри, римыхыхэрэри щысэлтэгъуух. Зэнэкъоюу сзызхэлажъехэрэм яштуагъякъ, сишэнгъэхэм ахэсэгъахъ. Ахэм уахэлажъа, о уиофшээн анахь дээбуу залытэкъ, аш урэгушко. Ау аш укыщыцу хууцтэп, уишэнгъэхэм ахэбгъэхъоззэптын фае. Зыгорэ стхынэу сзытысыкъяу сегупшисэе анахьау сзыаджэмэ сшоогъаштэгъоныштым. Джаш дэжым шхьэм бэ къихъэр, хууцгэ-шлагъ горэ. И-убытыгъяа сшэу, синэуасэ горэм сегупшисээ стхэу къыхэкы, хууцгэ-шлагъау къислотыкырэр зэкэ къэсигуупшисэу мэхъу, — elo тхэкю ныбжыкъяу.

Пшьэшэжъыем ытхыхэрэм ахэтых рассказхэр, легендэхэр, романхэр, мемуархэр. Апэрэ романыр 2017-рэ ильэсүм ытхыгъаагъ.

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим шуульэгъо фырилэр, Адыгэ Республикаим ичыопс ибаинигъэ къащуяатэ «Новые приключения Снегика, Горика и Егорика» зыфиорэм. Адыгейм ичыопс ухэтэу къэпкъухъэрэм фэдэу къытшгэхъуух. Кавказым ѿыпсэурэ зэнэбдэгъэхъу Горик, Егорик ыкы ос цыфуу Снегик хууцгэ-шлагъау гэштэгъонхэр апекъикыщых.

Ахэм яушыгъэ, ягультэ-ныгъэ ыкы гукигъоу ахэлъым апкъ къикикъяу зэ-къэми зэлъашшэштых. Зыгъэпсэфы-пэл, гъочлэгъым клощтых, дольменхэр къагъэнэжыщых, гъэтхэ уц лъэпкъхэр (первоцветхэр) къызэрбэгъэнэжыщхэм егупшисэштых, чиркес чыиг-

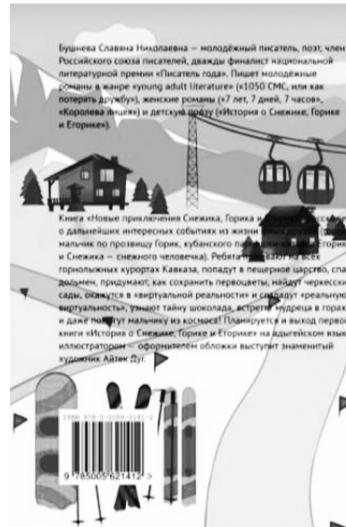

хатэхэр къагъотоштых ыкы нэмийк чыгыпэ гэштэгъонхэм арыфэштых. Апэрэ тхылтыр адыгабзэкэ тхыгъау къыдэкы-

ным ыцэ зыхыре медалыр къыфагъэшшошагъ. Джаш фэдэу лъэпкъ тхыльхэм яфестивалэу «Книга — путь к взаимопониманию и согласию народов» зыфиорэм зэрэхэлэжъаагээ па АР-м культурэмкэ и Министерствэ, АР-м и Лъэпкъ тхыльхэр Славяна Бушневам къыфагъэшшошагъэх.

Тхэкю ныбжыкъяу къызэри-иуагъэмкэ, джырэкэ тхыльтыр Урысъем, Адыгэ Республикэм, Краснодар краим ятхыльдэждэлээ зэфшхъафхэм ачэль. Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим шуульэгъо фырилэр, Адыгэ Республикэм ичыопс ибаинигъэ езыгъэлэгъуягъ ят. Адыгейм ичыопс пшысэм фэдэу къышошы, ар итхыгъэхэм къащыреотыкы.

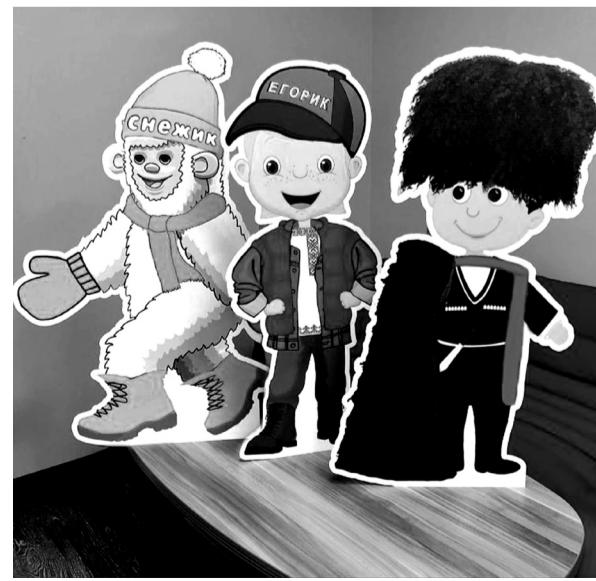
Славяна Бушневам ыгыкъэ зыфэшгээ юшлэнээр егъэцакъ. Гъэхэгъэшшохъэр ешых, итхыгъэхэр сидигъоки къахагъэшых. Литературнэ премиу «Наследие» зыцэм иуцгъоу «Проза» ыкы «Поэзия» зыфиорэм мы аужырэ ильситфим хэлэжъагъ, анахь дэгъухэм ахалытагъ. Федор Достоевскэм, Иван Буниним, Анна Ахматовам, Сергей Есениным, Александр Пушкиним, Владимир Маяковским ямэфэхъэ афэгъэхъыгъ юфхъаазэу Республикэм Ѣзэхшэхэрэм ренэу ахэлажь

1993-рэ ильэсүм къыщегъэжъаагъэу 2001-рэ ильэсүм нэс станицэу Дахъом игүртэй еджаплэу N 5-м щеджагъ. Аш дэт «Парк Фантазии и Приколов» зыфиорэм ишагъ. Славяна ныбжыкъяу ыкы кэлэцыкъу тхакъу, блогер, я Урысъем итхаклохъяа Союз хот, лъэпкъ литературэ премиу «Писатель года» зыцэм къыхиуяйтэу «Детская литература» зыфиорэр тоо къыфагъэшшошагъ. Джаш фэдэу сэмэркъяу нэшанэ зыхээлэхэе үсэхэр ытхынхэр иклас, ныбжыкъяу, бэзильфыгъэ романхэр, кэлэцыкъу прозэхэр етхых.

Ицыкъуяом къыщегъэжъаагъэу пшьэшэжъэжъеэр тхэнүм пыштэгъагъ. Ятэ тхакъо, тарихь романхэр етхых, янз урысээзэмкэ ыкы литературэмкэ кэлэгэвадж, гуртэй еджаплэм литературнэ кружокыр щехы.

— Ыпэлкэ щыгэгъэ зэрэхуяа тэрэ машинкэм ымакъэ сыкъэдэлүүкъизэ сэзэрэхчьеялжыщтыгъэр ыкы сэзкызэрэрующыщтыгъэр дэгъоу къэсэшэжьы. Сэри сшоогъаштэгъонэу сэзкырсыштыгъ. Зэкэми аш фэдэ

нэу ражхуяа. Ар адыгабзэкэ зээзыдээжыжыщыр философи шэнгъэхэмкэ кандидатэу Тыгы Рэмэзан.

Мы тхылым къыхэхыгъээ пычыгъохэр Урысъем ыкы Икыбым кэлэцыкъуухэм алае къащыдаагъякъирэ журналхэм къадэхъаагъ, джаш фэдэу УФ-м ѿыпсэурэ лъэпкъ зэфшхъафхэм абзэхэм арлыхъаагъ, аудиопшишэ шыгъау къащыдэкыгъ.

Тхылэу «История о Снегике, Горике и Егорике» зыфиорэр лъэпкъ литературнэ премиу «Писатель года» зыфиорэм иуцгъоу «Детская литература» зыфиорэм хэлэжъагъ. Аш нэмийк гэхэгъэшшохъери пшьэшэжъем илэх.

Пшьэшэжъыем иошлэн хигъэхон гухэль илэхээлэе, гэхэгъэшшохъэр ышынээ джыри тхылэгъэшшохъери Славяна Бушневам фэтэо.

ДЕЛЭКЬО Анет.

